

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 25. januar 2010
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2009-305-0878
Dok.: LON40611

UDKAST til

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer

(Udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer med stater uden for Den Europæiske Union)

§ 1

I lov nr. 434 af 31. maj 2000 om Det Centrale Dna-profil-register, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 479 af 17. juni 2008, foretages følgende ændring:

1. Efter § 5 indsættes:

”§ 5 a. Justitsministeren kan på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union fastsætte, at § 5, stk. 2, finder anvendelse i forholdet mellem Danmark og denne stat.”

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. oktober 2009, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1266 af 16. december 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 116 a indsættes:

”§ 116 b. Justitsministeren kan på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union fastsætte, at § 116 a finder anvendelse i forholdet mellem Danmark og denne stat.”

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

§ 3

I lov nr. 309 af 19. april 2006 om registrering af køretøjer, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1338 af 19. december 2008, foretages følgende ændring:

1. Efter § 18 indsættes:

”§ 18 a. Justitsministeren kan på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union fastsætte, at § 18, stk. 3, finder anvendelse i forholdet mellem Danmark og denne stat.”

§ 4

Justitsministeren udbetaler erstatning for skade, der forvoldes af den danske stat, og som skyldes brug af urigtige oplysninger modtaget fra et andet land. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, hvis den erstatningssøgende selv har givet anledning til skaden.

§ 5

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden og kan herunder fastsætte, at lovens §§ 1-4 træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 6

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 1 og 4 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

2. Gældende ret

- 2.1. Adgangen efter Prømafgørelsen til at søge i dna-registeret mv.
- 2.2. Databeskyttelse mv.
- 2.3. Det Centrale Dna-profil-register
- 2.4. Det centrale finger- og håndaftryksregister
- 2.5. Politiets adgang til at foretage legemsindgreb
- 2.6. Køretøjsregisteret
- 2.7. Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning

3. Udkast til aftale mellem Danmark og USA om styrket samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet

- 3.1. Baggrund
- 3.2. Indhold

4. EU-aftalen med Island og Norge

5. Justitsministeriets overvejelser

- 5.1. Styrket samarbejde med stater uden for Den Europæiske Union
- 5.2. Ændring af dna-loven, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer
- 5.3. Erstatning
- 5.4. Databeskyttelse
- 5.5. Aftalen mellem Danmark og USA
- 5.6. Aftalen mellem EU og Island og Norge

6. Forholdet til grundloven

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

9. Administrative konsekvenser for borgere

10. Miljømæssige konsekvenser

11. Forholdet til EU-retten

12. Hørte myndigheder mv.

13. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Formålet med lovforslaget er at skabe adgang for myndigheder i stater uden for Den Europæiske Union til at søge i de danske registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer på grundlag af en aftale herom.

I forhold til myndighederne i andre EU-medlemsstater er der skabt adgang til at søge i de danske registre over dna-profiler mv. ved lov nr. 479 af 17. juni 2008 om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven, lov om registrering af køretøjer og lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet (Gennemførelse af Prüm-afgørelsen om udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer m.v.). De relevante lovændringer er endnu ikke sat i kraft (sker efter justitsministerens nærmere bestemmelse).

1.2. Lovforslaget indebærer ændringer af lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer med henblik på at kunne forbedre udvekslingen af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer i forbindelse med samarbejdet med stater uden for Den Europæiske Union om opklaring af kriminalitet mv.

Med lovforslaget indføres en ordning, hvorefter justitsministeren på grundlag af en gensidig overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at reglerne i lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer om adgangen for myndighederne i EU-medlemsstater til at søge i de danske registre over henholdsvis dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer – når reglerne herom er sat i kraft – også skal finde anvendelse i forholdet mellem Danmark og vedkommende stat uden for Den Europæiske Union.

Den foreslåede ordning indebærer alene – ligesom ordningen i forhold til EU-medlemsstaterne – at der kan gives adgang til såkaldte reference-data (dvs. dna-profilen/fingeraftrykket og et referencenummer), der ikke giver mulighed for, at den pågældende person umiddelbart kan identificeres. For så vidt angår motorkøretøjer vil der være tale om oplysninger om ejeren og/eller brugeren af motorkøretøjet og oplysninger om selve motorkøretøjet. Hvis den søgende stat vil have yderligere oplysninger – herunder personfølsomme oplysninger – vil der således som hidtil skulle fremsættes anmodning herom efter reglerne om retshjælp mv.

Det er med den foreslåede ordning forudsat, at Justitsministeriet orienterer Folketingets Retsudvalg, inden Danmark indgår en aftale med et land uden for Den Europæiske Union om søgning i danske registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer.

1.3. Hvis lovforslaget vedtages, forventes den foreslåede ordning i første omgang anvendt i forhold til USA i forbindelse med en aftale mellem Danmark og USA om udveksling af oplysninger om fingeraftryk og dna-profiler med henblik på at bekæmpe terrorisme og alvorlig kriminalitet, jf. pkt. 3 nedenfor.

Den foreslåede ordning vil endvidere i givet fald bl.a. kunne anvendes i forhold til Island og Norge i forbindelse med en aftale mellem EU og de to lande om anvendelse af visse bestemmelser i Prüm-afgørelsen, jf. pkt. 4 nedenfor.

1.4. Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, til, at regeringen kan indgå aftaler med stater uden for Den Europæiske Union om udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer.

2. Gældende ret

2.1. Adgangen efter Prüm-afgørelsen til at søge i dna-registeret mv.

Rådet for Den Europæiske Union vedtog den 23. juni 2008 afgørelse 2008/615/RIA om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet ("Prüm-afgørelsen") og afgørelse 2008/616/RIA om gennemførelse af Prüm-afgørelsen ("Prüm II").

Prüm-afgørelsen indebærer navnlig, at der gives hver EU-medlemsstat en begrænset adgang til de andre medlemsstaters dna- og fingeraftryksregistre med henblik på at få oplyst, om en dna-profil eller et fingeraftryk er kendt i en anden medlemsstat (et såkaldt "hit"). For så vidt angår motorkøretøjer indebærer Prüm-afgørelsen, at der gives medlemsstaterne online-adgang til oplysningerne i hinandens køretøjsregistre.

Med Prüm-afgørelsen effektiviseres efterforskningen, idet en EU-medlemsstat kan målrette anmodninger om retshjælp til de stater, der har oplysninger om en dna-profil eller et fingeraftryk. En medlemsstat kan endvidere via direkte terminaladgang få oplysninger om ejeren og/eller brugeren af et motorkøretøj og oplysninger om selve motorkøretøjet.

Prüm-afgørelsen nødvendiggjorde en række ændringer af dansk lovgivning, der er gennemført ved lov nr. 479 af 17. juni 2008 om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven, lov om registrering af køretøjer og lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet (Gennemførelse af Prüm-afgørelsen om udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer m.v.), jf. i øvrigt om lovændringerne pkt. 2.3-2.7 nedenfor.

De dele af lov nr. 479 af 17. juni 2008, der vedrører adgang til at foretage elektronisk søgning i dna-registeret, fingeraftryksregisteret og motorkøretøjsregisteret, er endnu ikke trådt i kraft (sker efter justitsministerens nærmere bestemmelse). Det fremgår af forarbejderne til loven, at bestemmelserne vil blive sat i kraft, når det teknisk er muligt at give de lande, der deltager i Prümsamarbejdet, terminaladgang til registrene.

For en gennemgang af Prümafgørelsen henvises nærmere til forarbejderne til lov nr. 479 af 17. juni 2008, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 2851 (lovforslag nr. L 77).

2.2. Databeskyttelse mv.

Persondataloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Loven indeholder bl.a. regler om behandling og videregivelse af oplysninger, berigtigelse og sletning af oplysninger, god databehandlingsskik, behandlingssikkerhed, den registreredes rettigheder og den dataansvarliges erstatningsansvar.

Persondataloven finder med undtagelse af visse nærmere angivne bestemmelser anvendelse på behandlinger, der foretages for politi og anklagemyndighed inden for det strafferetlige område, jf. lovens § 2, stk. 4, 2. pkt. Loven finder således bl.a. anvendelse på politiets behandling af oplysninger i det centrale finger- og håndaftryksregister og i Centralregisteret for Motorkøretøjer, herunder på videregivelse af personoplysninger til andre landes retshåndhævende myndigheder.

Ifølge persondatalovens § 31, stk. 1, skal en person, der fremsætter begæring herom, have meddelelse om, hvorvidt der behandles oplysninger om vedkommende. Lovens § 32 indeholder dog visse undtagelser til denne indsigtsret. Bl.a. fremgår det af § 32, stk. 2, at oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning som led i administrativ sagsbehandling, kan undtages fra indsigtsretten i samme omfang som efter offentlighedslovens § 2. Ifølge offentlighedslovens § 2, stk. 1, gælder offentlighedsloven bl.a. ikke for sager inden for strafferetsplejen.

I medfør af persondatalovens § 41, stk. 5, har justitsministeren udstedt bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001 (sikkerhedsbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen, der også finder anvendelse på behandlinger, som foretages for politi og anklagemyndighed inden for det strafferetlige område, indeholder bl.a. regler om registrering (logging) af anvendelser af personoplysninger.

Ifølge persondatalovens § 72 kan vedkommende minister i særlige tilfælde fastsætte nærmere regler for behandlinger, som udføres for den offentlige forvaltning. Der kan i medfør af § 72 fastsættes regler, som supplerer eller præciserer de regler, der følger direkte af persondataloven. Der vil således f.eks. kunne fastsættes regler, der begrænser den adgang til at videregive oplysninger, som følger af persondatalovens regler. Ved udarbejdelsen af sådanne bekendtgørelser skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. persondatalovens § 57.

2.3. Det Centrale Dna-profil-register

2.3.1. Efter § 1, stk. 1, i lov nr. 434 af 31. maj 2000 om Det Centrale Dna-profil-register med senere ændringer (dna-loven) opbevarer og fører Rigspolitiet Det Centrale Dna-profil-register, der anvendes af politiet som internt arbejdsregister i forbindelse med identifikation af personer. I dna-registeret registreres alene talprofiler, der ikke kan bruges til at udlede oplysninger om en persons genetiske karakteristika, arveanlæg, udseende, sygdomsdispositioner eller lignende.

I dna-loven er der fastsat særlige regler om sletning af oplysninger (§§ 3 og 4), videregivelse af oplysninger (§ 5) og den registreredes ret til at få underretning om de oplysninger, der er registreret om vedkommende (§ 6). Persondataloven finder anvendelse på de forhold, der ikke er særligt reguleret i dna-loven, jf. nærmere om persondataloven pkt. 2.2 ovenfor. Desuden finder sikkerhedsbekendtgørelsen anvendelse på dna-registeret.

Efter lovens § 5, stk. 1, nr. 1, kan der videregives oplysninger fra dna-registeret til politiet, anklagemyndigheden og Justitsministeriet. Politiet har således adgang til at anvende oplysninger fra registeret i forbindelse med efterforskningen af straffesager. Anklagemyndigheden må tilsvarende anvende oplysninger fra registeret i forbindelse med den videre strafforfølgning. Videregivelse af oplysninger til Justitsministeriet vil kunne være relevant i forbindelse med behandling af eventuelle klagesager om registrering.

Efter lovens § 5, stk. 1, nr. 2, kan der videregives oplysninger fra dna-registeret til den kompetente myndighed i en medlemsstat i Den Europæiske Union eller et tredjeland, der deltager i samarbejdet under Schengen-konventionen, til brug for en kriminalefterforskning eller kriminalefterretningsoperation.

Efter lovens § 5, stk. 1, nr. 3, kan der videregives oplysninger fra dna-registeret til udenlandske domstole samt politi- og anklagemyndigheder til brug for offentlige straffesager, hvis det i det enkelte tilfælde findes ubetænkeligt. Af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingsti-

dende 1999-2000, Tillæg A, side 3061, fremgår det, at der ved den konkrete vurdering af, om videregivelse vil være berettiget, skal tages hensyn til formålet med videregivelsen, herunder om den sker som led i et gensidigt samarbejdsforhold og således sker som led i en generel varetagelse af danske interesser. Herudover skal der tages hensyn til forholdene i modtagerlandet, herunder hvordan oplysningerne må antages at blive anvendt i det pågældende land.

Efter lovens § 5, stk. 1, nr. 4 og 5, kan der videregives oplysninger fra dna-registeret til henholdsvis Københavns Universitet, Retsgenetisk Afdeling, hvis det er nødvendigt i forbindelse med behandlingen af en straffesag, og til Folketingets Ombudsmand.

Efter lovens § 6 kan en registreret person ved personlig henvendelse til politiet få mundtlig underretning om de oplysninger, der er registreret om vedkommende selv.

2.3.2. Ved § 1 i ovennævnte lov nr. 479 af 17. juni 2008 om gennemførelse af Prümufgørelsen, der endnu ikke er trådt i kraft, indsættes i dna-loven en ny bestemmelse (som § 5, stk. 2), hvorefter den kompetente retshåndhævende myndighed i en medlemsstat i Den Europæiske Union til brug for efterforskningen af en konkret straffesag ved elektronisk søgning kan sammenligne en dna-profil, der indgår i efterforskningen, med registerets dna-profiler.

Med den nye bestemmelse i dna-loven etableres alene terminaladgang til søgning i dna-registeret på såkaldt "hit/no hit"-basis. Et "hit" fremkommer, når der ved søgning i dna-registeret viser sig overensstemmelse mellem dna-profiler. De oplysninger, der etableres adgang til, når der forekommer et "hit", er alene såkaldte referencedata, dvs. dna-profilen og et referencenummer, der ikke må indeholde data, som indebærer, at den pågældende umiddelbart kan identificeres. Hvis den søgende EU-medlemsstat vil have yderligere oplysninger, må der således fremsættes anmodning til den pågældende medlemsstat efter reglerne om retshjælp mv.

Der henvises i øvrigt til Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 2851 (lovforslag nr. L 77).

2.4. Det centrale finger- og håndaftryksregister

2.4.1. Det centrale finger- og håndaftryksregister administreres af Rigspolitiet og har ligesom dna-registeret til formål at tjene som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af personer.

Spørgsmål om behandling og videregivelse mv. reguleres som udgangspunkt af persondataloven, jf. nærmere herom pkt. 2.2 ovenfor. Desuden finder sikkerhedsbekendtgørelsen anvendelse på registeret.

Endvidere indeholder retsplejelovens § 792 f, stk. 2, en særlig bestemmelse om sletning af ikke-sigtedes fingeraftryk.

2.4.2. Ved § 2 i ovennævnte lov nr. 479 af 17. juni 2008 om gennemførelse af Prüm-afgørelsen, der endnu ikke er trådt i kraft, indsættes i retsplejeloven en ny bestemmelse (som § 116 a), hvorefter den kompetente retshåndhævende myndighed i en medlemsstat i Den Europæiske Union til brug for efterforskningen af en konkret straffesag ved elektronisk søgning kan sammenligne et fingeraftryk, der indgår i efterforskningen, med fingeraftryk i politiets centrale finger- og håndaftryksregister.

Med den nye bestemmelse i retsplejeloven etableres alene terminaladgang til søgning i finger- og håndaftryksregisteret på "hit/no hit"-basis, jf. også pkt. 2.3 ovenfor om den tilsvarende ordning for søgning i dna-registeret. Der henvises i øvrigt til Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 2851 (lovforslag nr. L 77).

2.5. *Politiets adgang til at foretage legemsindgreb*

Retsplejelovens kapitel 72 indeholder regler om foretagelse af legemsindgreb som led i efterforskning. Legemsindgreb omfatter bl.a. aftryk og lignende af legemets ydre, herunder fingeraftryk, (legemsbesigtigelse) og udtagelse af spyt- eller blodprøver eller andre tilsvarende prøver, herunder prøver udtaget med henblik på fastlæggelse af en dna-profil (legemsundersøgelse).

Det fremgår af retsplejelovens § 792 a, stk. 1, at legemsbesigtigelse af en sigtet, herunder i form af optagelse af fingeraftryk, kun må foretages, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale (nr. 1), og indgrebet må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen (nr. 2).

Efter retsplejelovens § 792 a, stk. 2, må legemsundersøgelse af en sigtet, herunder prøver udtaget med henblik på fastlæggelse af en dna-profil, kun foretages, 1) hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende har gjort sig skyldig i en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller i en overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4 (om besiddelse af mobiltelefon mv. i arresthus eller lukket fængsel), eller § 249, 1. led (om uagtsom legemsbeskadigelse), og 2) indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen.

Uden for de tilfælde, der er nævnt i § 792 a, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan optagelse af fingeraftryk og personfotografi samt udtagelse af spyt- eller blodprøve med henblik på senere identifikation foretages, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der

efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller for en overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 2 (om besiddelse af børnepornografi).

2.6. Køretøjsregisteret

2.6.1. Lovgivningen om registrering af køretøjer hører under skatteministerens område. Centralregisteret for Motorkøretøjer forvaltes af told- og skatteforvaltningen og er nærmere reguleret i bekendtgørelse nr. 633 af 26. juni 2009 om registrering af køretøjer mv. som ændret ved bekendtgørelse nr. 1048 af 6. november 2009. Spørgsmål om behandling og videregivelse mv. af oplysninger fra registeret er ikke reguleret i bekendtgørelsen, men reguleres af persondataloven mv., jf. nærmere herom pkt. 2.2 ovenfor.

Ved lov nr. 309 af 19. april 2006 om registrering af køretøjer (som ændret senest ved lov nr. 1338 af 19. december 2008) ændrer Centralregisteret for Motorkøretøjer navn til Køretøjsregisteret. Skatteministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

For så vidt angår adgang til oplysninger i det kommende Køretøjsregister fremgår det af § 15 i lov om registrering af køretøjer, at told- og skatteforvaltningen kan autorisere virksomheder til at registrere i Køretøjsregisteret og udlevere nummerplader.

Efter lovens § 17, stk. 1, har enhver efter anmodning adgang til oplysninger, der er registreret i Køretøjsregisteret, om et køretøjs tekniske forhold, synsforhold og forsikringsforhold. Oplysningerne kan gives om et enkelt køretøj, om alle køretøjer eller om grupper af køretøjer. Der oplyses ikke om identiteten af et køretøjs ejer eller bruger eller om skattemæssige forhold. Told- og skatteforvaltningen afgør, om en oplysning skal udleveres. Efter § 17, stk. 2, kan skatteministeren fastsætte regler om adgang til oplysninger, der er registreret i Køretøjsregisteret.

Det fremgår af lovens forarbejder, at § 17, stk. 2, skal anvendes til fastsættelse af regler, der vil indebære, at borgere kan få oplysninger om deres egne køretøjer ved brug af køretøjets registrerings- eller stelnummer, med en særlig kontrolkode, der kan fremgå af registreringsattesten eller på anden særlig måde, og den pågældendes digitale signatur. Herved muliggøres, at ejeren eller brugeren af køretøjet løbende kan se alt, hvad der er registreret om køretøjet.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at indberetning af oplysninger til registeret skal kunne foretages af køretøjets ejer eller den, ejeren bemyndiger dertil, af autoriserede operatører, af forsikringsselskaber og af syns- eller omsynsvirksomheder. Operatører mv. skal også kunne hente oplysninger i registeret. Endelig fremgår det af forarbejderne, at der ikke

umiddelbart er planer om at fastsætte regler om offentlige myndigheders adgang til oplysninger i Køretøjsregisteret. Her vil de almindelige regler i persondataloven og eventuelle regler i særlovgivningen gælde.

2.6.2. Ved § 3 i ovennævnte lov nr. 479 af 17. juni 2008 om gennemførelse af Prüm-afgørelsen, der endnu ikke er trådt i kraft, indsættes i lov om registrering af køretøjer en ny bestemmelse (som § 17 a), hvorefter oplysningerne i Køretøjsregisteret kan videregives til politiet, jf. § 17 a, stk. 1. Skatteministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om videregivelsen af oplysninger, jf. § 17 a, stk. 2.

Efter § 17 a, stk. 3, kan rigspolitichefen give den kompetente retshåndhævende myndighed i en medlemsstat i Den Europæiske Union adgang til at foretage elektronisk søgning i de oplysninger fra Køretøjsregisteret, der er videregivet til politiet, til brug for efterforskningen af en konkret straffesag eller en konkret sag om opretholdelse af den offentlige sikkerhed. Med bestemmelsen er der etableret grundlag for, at de retshåndhævende myndigheder i en EU-medlemsstat kan få online-adgang til Køretøjsregisteret. De oplysninger, der vil blive givet udenlandske myndigheder terminaladgang til, vil være oplysninger om ejeren og/eller brugeren af motorkøretøjet og oplysninger om selve motorkøretøjet.

Af forarbejderne til § 17 a, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 2851 (lovforslag nr. L 77), fremgår det, at det er hensigten, at Rigspolitiet skal føre et parallelregister, og at oplysningerne i dette register opdateres med oplysninger fra told- og skatteforvaltningen.

Det bemærkes, at § 17 a i lov om registrering af køretøjer videreføres uændret som § 18 ved lov nr. 1338 af 19. december 2008 om ændring af lov om registrering af køretøjer, færdselsloven, registreringsafgiftsloven og andre love (endnu ikke trådt i kraft).

2.7. Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning

2.7.1 Retsplejelovens kapitel 93 a indeholder regler om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, herunder i tilfælde, hvor den strafferetlige forfølgning er baseret på urigtige oplysninger leveret af en udenlandsk myndighed. Således fremgår det af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, at den, der har været anholdt eller varetægtsfængslet som led i en strafferetlig forfølgning, har krav på erstatning for den derved tilføjede skade, hvis påtale opgives, eller tiltalte frifindes, uden at dette er begrundet i, at den tiltalte findes utilregnelig. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, hvis den sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. § 1018 a, stk. 3. Efter samme regler kan erstatning tillægges en sigtet, der som led i en strafferetlig forfølgning har været udsat for andre strafprocessuelle indgreb, jf. § 1018 b.

Har der over for en person, der ikke har været sigtet, været iværksat indgreb som led i en strafferetlig forfølgning, kan erstatning ydes, hvis det findes rimeligt, jf. retsplejelovens § 1018 c.

Desuden tilkommer der ifølge retsplejelovens § 1018 d, stk. 1, den, der har udstået fængselsstraf eller har været undergivet anden strafferetlig retsfølge, erstatning efter reglerne i § 1018 a, hvis anke eller genoptagelse medfører bortfald af retsfølgen. Erstatning kan nægtes eller nedsættes, hvis den dømte ved sit forhold under sagen har givet anledning til domfældelsen, jf. § 1018 d, stk. 2.

Endvidere kan der for forhold, som ikke er omfattet af retsplejelovens kapitel 93 a, rejses krav efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

2.7.2. Efter § 5, stk. 4, i ovennævnte lov nr. 479 af 17. juni 2008 om gennemførelse af Prümafgørelsen udbetaler justitsministeren erstatning for skade, der forvoldes af den danske stat, og som skyldes brug af urigtige oplysninger modtaget fra et andet land i medfør af Prümafgørelsen. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, hvis den erstatningssøgende selv har givet anledning til skaden. Bestemmelsen er sat i kraft den 15. november 2009 ved bekendtgørelse nr. 1050 af 6. november 2009.

3. Udkast til aftale mellem Danmark og USA om styrket samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet

3.1. Baggrund

Justitsministeriet indgår løbende i drøftelser med relevante internationale samarbejdspartnere med henblik på at sikre, at rammerne for det internationale samarbejde om retsforfølgning på tværs af grænserne løbende tilpasses det aktuelle kriminalitetsbillede, så de retshåndhævende myndigheder har tidssvarende og effektive redskaber, når det gælder mulighederne for at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet.

Justitsministeriet har i den forbindelse bl.a. haft drøftelser med de amerikanske myndigheder, som er mundet ud i et udkast til aftale mellem Danmark og USA om styrket samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet, herunder navnlig i form af udveksling af oplysninger.

Udkastet til aftale mellem Danmark og USA er medtaget som bilag 2 til lovforslaget.

Det bemærkes, at indgåelse af en sådan aftale – der bl.a. vil indebære, at Danmark og USA giver hinanden en begrænset adgang til de respektive dna- og fingeraftryksregistre – fra amerikansk side er en forudsætning for det fortsatte samarbejde om visumfritagelse mellem Danmark og USA (det såkaldte Visa Waiver Program).

3.2. Indhold

Udkastet til aftale mellem Danmark og USA svarer indholdsmæssigt i vidt omfang til bestemmelserne om udveksling af oplysninger i Prüm-afgørelsen, jf. pkt. 2.1 ovenfor.

Aftalen vil således i lighed med Prüm-afgørelsen navnlig indebære, at Danmark og USA giver hinanden en begrænset adgang til deres respektive dna- og fingeraftryksregistre.

I modsætning til Prüm-afgørelsen indeholder udkastet ikke bestemmelser om adgang til motorkøretøjsregistre, ligesom en række bestemmelser om øvrigt politisamarbejde (fælles operationer mv.) ikke er medtaget.

I *artikel 1* defineres en række af de centrale begreber i aftalen, mens *artikel 2* fastslår, at formålet med aftalen er at styrke samarbejdet mellem Danmark og USA om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet.

Artikel 3-6 angår udveksling af fingeraftryksoplysninger.

I medfør af *artikel 3* og *4*, der svarer til *artikel 8* og *9* i Prüm-afgørelsen, skal Danmark og USA give hinanden adgang til at foretage elektronisk søgning i deres respektive fingeraftryksregistre med henblik på forebyggelse og efterforskning af alvorlige forbrydelser. Søgning, der sker på såkaldt "hit/no hit"-basis, må kun foretages i enkelttilfælde og under overholdelse af den anmodende stats lovgivning.

Det følger af *artikel 5*, at levering af yderligere (person)oplysninger mv. – hvis det konstateres, at fingeraftryksoplysninger stemmer overens – sker efter den anmodede stats lovgivning, herunder bestemmelserne om retshjælp. Bestemmelsen svarer til *artikel 10* i Prüm-afgørelsen.

Det fremgår af *artikel 6*, stk. 1, at parterne med henblik levering af oplysninger som omhandlet i *artikel 4* og *5* skal udpege et eller flere nationale kontaktpunkter.

Det følger af *artikel 6*, stk. 2, at de nærmere detaljer vedrørende den tekniske gennemførelse af procedurerne i *artikel 4* om søgning af fingeraftryksoplysninger skal fastsættes i en eller flere aftaler eller ordninger, der også skal indeholde en udtømmende liste over de lovovertrædelser, som er omfattet af aftalens anvendelsesområde.

Det foreliggende udkast til en sådan liste tager udgangspunkt i den såkaldte "positiv-liste" tilknyttet den europæiske arrestordre, jf. rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (2002/584/RIA).

Artikel 7-9 angår udveksling af oplysninger om dna-profiler.

Det følger af *artikel 7*, at Danmark og USA kan give hinanden adgang til at foretage elektronisk søgning i deres respektive dna-registre med henblik på efterforskning af alvorlige lovovertrædelser. Søgning, der sker

på såkaldt "hit/no hit"-basis, må kun foretages i enkelttilfælde og under overholdelse af den anmodende stats lovgivning.

Det fremgår af artikel 8, at den anmodede stats lovgivning, herunder bestemmelserne om retshjælp, finder anvendelse på leveringen af yderligere (person)oplysninger, hvis der konstateres et hit. Bestemmelsen svarer til artikel 5 i Prümeforførelsen.

Efter artikel 9 skal parterne udpege et nationalt kontaktpunkt med henblik på levering af oplysninger som omhandlet i artikel 7 og 8.

Artikel 10 angår udveksling af personoplysninger mv. med henblik på at forebygge alvorlige strafbare handlinger og terrorhandling.

Det følger af bestemmelsens stk. 1, at Danmark og USA med henblik på forebyggelse af alvorlige strafbare handlinger og terrorforbrydelser efter anmodning eller på eget initiativ i enkelttilfælde kan levere personoplysninger til den anden stats kontaktpunkt. Udvekslingen af oplysninger skal ske i overensstemmelse med national lovgivning og kan alene finde sted på nærmere angivne betingelser.

Det fremgår nærmere af stk. 2, hvilke oplysninger der skal leveres, mens det følger af stk. 3, at den leverende stat kan fastsætte betingelser for den modtagende stats brug af de leverede oplysninger. Der vil i medfør af stk. 5 kunne udveksles andre oplysninger end personoplysninger vedrørende de handlinger, der er omfattet af artikel 10, stk. 1.

Det fremgår endelig af bestemmelsens stk. 6, at Danmark og USA skal udpege et eller flere kontaktpunkter med henblik på levering af oplysninger som omhandlet i artikel 10.

Artikel 11-17 angår databeskyttelse.

Efter artikel 11 er Danmark og USA forpligtet til at behandle personoplysninger i overensstemmelse med deres respektive nationale lovgivning.

Artikel 12 indeholder en række begrænsninger for behandlingen af oplysninger modtaget i henhold til aftalen. Det følger bl.a. af bestemmelsen, at behandling af oplysninger alene – medmindre den leverende stat samtykker til andet – kan ske til brug for strafferetlige efterforskninger (og sagsbehandlingen i den forbindelse) og forebyggelse af alvorlige trusler mod den offentlige sikkerhed. Videregivelse af oplysninger til f.eks. tredjelande kræver samtykke fra den aftalepart, der har fremsendt oplysningerne, jf. stk. 2.

Det følger af artikel 12, stk. 3, at Danmark og USA alene må foretage søgninger i hinandens fingeraftryks- og dna-registre mv. og behandle (person)oplysninger i den forbindelse med henblik på at konstatere, om der er et hit, og – i bekræftende fald – anmode om retshjælp. Oplysninger, som er modtaget til brug for sammenligning med oplysninger i

fingeraftryks- eller dna-registeret, skal som udgangspunkt slettes straks efter, der er foretaget sammenligning.

Artikel 13 vedrører berigtigelse og sletning mv. af oplysninger. Den modtagende stat er bl.a. forpligtet til – efter anmodning eller på eget initiativ – at berigtige eller foretage sletning af ukorrekte oplysninger.

Det følger af artikel 14, der vedrører dokumentation, at Danmark og USA skal føre en fortegnelse over fremsendte og modtagne oplysninger i henhold til aftalen bl.a. med henblik på at kunne kontrollere, om leveringen af oplysninger har været tilladt. Fortegnelsen skal som udgangspunkt opbevares i to år og under passende sikkerhedsforanstaltninger.

Artikel 15 angår datasikkerhed. Den leverende og den modtagende stat har bl.a. pligt til at beskytte personoplysninger mod hændelig eller uautoriseret tilintetgørelse, hændeligt tab, uautoriseret adgang, uautoriseret eller hændelig ændring og uautoriseret videregivelse.

Artikel 16 angår den registreredes rettigheder, herunder retten til indsigt i de registrerede oplysninger. Bestemmelsen fastslår, at spørgsmålet reguleres af den respektive nationale lovgivning.

Det følger af artikel 17, at den modtagende stat efter anmodning underretter den leverende stat om behandlingen af de leverede oplysninger og resultatet heraf.

Artikel 18-23 angår forholdet til andre aftaler (artikel 18), konsultationer (artikel 19), udgifter (artikel 20), ophævelse og ændring af aftalen (artikel 21-22) og aftalens ikrafttræden (artikel 23).

4. EU-aftalen med Island og Norge

4.1. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 21. september 2009 vedtog Rådet en afgørelse (2009/1023/RIA) om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af visse bestemmelser i aftalen mellem Den Europæiske Union, Island og Norge om anvendelse af visse bestemmelser i Prüm-afgørelserne. Aftalen med Island og Norge blev efterfølgende undertegnet den 30. november 2009.

Rådsafgørelsen med den tilknyttede aftale (offentliggjort i EU-tidende nr. L 353 af 31. december 2009, side 1) er medtaget som bilag 3 til lovforslaget.

Ved vedtagelsen af rådsafgørelsen tog Danmark – ligesom en række andre EU-medlemsstater – forbehold for den hjemlige forfatningsmæssige procedure (parlamentarisk forbehold). På grund af det retlige forbehold vil Danmark ikke kunne deltage i den endelige indgåelse af EU-aftalen med Island og Norge. Der henvises i øvrigt til pkt. 5.6 og pkt. 11 nedenfor.

4.2. Aftalens *artikel 1* gør med enkelte begrænsninger Prüm-afgørelserne anvendelige også i forhold til Island og Norge (og i forholdet mellem disse to stater). Det drejer sig bl.a. om bestemmelserne om adgang til dna- og fingeraftryksregistre og køretøjsregistre, levering af (person)oplysninger, fælles operationer, bistand i forbindelse med forsamlinger af store menneskemængder mv. og databeskyttelse.

De erklæringer om bl.a. nationale kontaktpunkter og de praktiske aspekter af samarbejdet, som EU-medlemsstaterne har afgivet i medfør af Prüm-afgørelserne, finder også anvendelse i forhold til Island og Norge.

Artikel 2 indeholder definitioner af centrale begreber i aftalen.

Efter *artikel 3* følger EU-medlemsstaterne og Island og Norge løbende udviklingen i retspraksis vedrørende de omfattede bestemmelser i Prüm-afgørelserne, der fastlægges af EU-Domstolen og ved de kompetente domstole i Island og Norge. De to lande har adgang til at forelægge processkrifter eller skriftlige bemærkninger for EU-Domstolen i sager, hvor en medlemsstat har forelagt EU-Domstolen et præjudicielt spørgsmål om fortolkningen af de dele af Prüm-afgørelserne, der er omfattet af aftalen.

Efter *artikel 4* kan tvister om fortolkningen eller anvendelsen af aftalen eller af de bestemmelser i Prüm-afgørelserne, der er omfattet af aftalen, forelægges på et møde mellem medlemsstaterne og Island og Norge med henblik på hurtig bilæggelse.

Det følger af *artikel 5*, at Island og Norge, hvis det bliver nødvendigt at ændre de omfattede bestemmelser i Prüm-afgørelserne, skal underrettes herom og have mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger. Island og Norge beslutter herefter uafhængigt af hinanden, om de vil acceptere indholdet af ændringerne og gennemføre dem i national ret.

Det følger af *artikel 6*, at medlemsstaterne og Island og Norge er enige om at tage aftalen op til fornyet vurdering senest fem år efter dens ikrafttræden.

Artikel 7 indeholder bestemmelser om forbindelsen med andre instrumenter, mens *artikel 8* indeholder bestemmelser om notifikation, erklæringer og ikrafttræden.

Det følger af *artikel 9*, at aftalen også vil gælde i forhold til eventuelle nye EU-medlemsstater. *Artikel 10* indeholder bestemmelser om ophør af aftalen, mens *artikel 11* indeholder bestemmelser om deponering og aftalens originalsprog.

5. Justitsministeriets overvejelser

5.1. Styrket samarbejde med stater uden for Den Europæiske Union

5.1.1. Justitsministeriet finder det væsentligt, at rammerne for det internationale samarbejde om retsforfølgning på tværs af grænserne

løbende tilpasses med henblik på at sikre, at de retshåndhævende myndigheder har tidssvarende og effektive redskaber, når det gælder mulighederne for at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet.

Med Prüm-afgørelsen er der skabt grundlag for et styrket grænseoverskridende samarbejde blandt EU-medlemsstaterne om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet. Som nærmere anført ovenfor under pkt. 2.1 gives hver EU-medlemsstat med Prüm-afgørelsen adgang til søgning i andre medlemsstaters dna- og fingeraftryksregistre på såkaldt "hit/no hit"-basis. Medlemsstaterne får endvidere online-adgang til oplysningerne i hinandens køretøjsregistre.

5.1.2. Prüm-afgørelsen angår samarbejdet mellem EU-medlemsstaterne. Justitsministeriet finder imidlertid, at der også bør være mulighed for at indgå aftaler med stater uden for Den Europæiske Union om en tilsvarende adgang til at søge i dna- og fingeraftryksregistre og i oplysninger i køretøjsregistre.

En sådan søgeadgang vil efter Justitsministeriets opfattelse kunne styrke det internationale samarbejde om bekæmpelse af kriminalitet. Efterforskningen på tværs af grænserne vil således kunne blive mere effektiv, når en stat bl.a. kan målrette sine anmodninger om retshjælp til den eller de stater, der har oplysninger om en dna-profil eller et fingeraftryk.

Justitsministeriet har overvejet, om hjemmelsgrundlaget for en sådan adgang til søgning i dna-registeret mv. bør udformes således, at der i dna-loven, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer indsættes bestemmelser, der nærmere opregner de stater, som har adgang til at foretage søgning i de respektive registre.

En sådan løsning indebærer imidlertid bl.a. den væsentlige ulempe, at det løbende vil være nødvendigt med lovændringer i takt med, at de danske retshåndhævende myndigheder indgår i et tættere samarbejde med stater uden for Den Europæiske Union, herunder med henblik på at give den enkelte stat adgang til at foretage søgning i de omhandlede registre.

5.1.3. Justitsministeriet foreslår i stedet en ordning, hvorefter justitsministeren på grundlag af en gensidig overenskomst herom med vedkommende stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at reglerne i dna-loven, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer om adgang for myndigheder i andre EU-medlemsstater til at søge i de danske registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer – når reglerne herom er trådt i kraft – også skal finde anvendelse i forholdet mellem Danmark og vedkommende stat uden for Den Europæiske Union.

Den foreslåede ordning indebærer ændringer af lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer.

5.1.4. Den foreslåede hjemmel til at fastsætte, at reglerne i dna-loven, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer også skal finde anvendelse i forhold til stater uden for Den Europæiske Union på grundlag af gensidig overenskomst, indebærer, at gennemførelse af sådanne fremtidige aftaler ikke vil kræve ændringer af dna-loven mv., og hjemlen vil forudsætningsvis give regeringen bemyndigelse til at godkende og ratificere sådanne aftaler. Det forudsættes imidlertid, at Justitsministeriet orienterer Folketingets Retsudvalg, inden Danmark indgår en aftale med et land uden for Den Europæiske Union om søgning i danske registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer.

5.1.5. Den foreslåede ordning forventes i første omgang anvendt i forhold til USA i forbindelse med en aftale mellem Danmark og USA om styrket samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet. Ordningen vil endvidere i givet fald bl.a. kunne anvendes i forhold til Island og Norge i forbindelse med en aftale mellem EU og de to lande om anvendelse af visse bestemmelser i Prüm-afgørelsen, jf. pkt. 5.5 og 5.6 nedenfor.

5.2. Ændring af dna-loven, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer

5.2.1. Med henblik på at gennemføre den foreslåede ordning foreslås det, at der i dna-loven indsættes en bestemmelse, hvorefter justitsministeren på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at lovens § 5, stk. 2, om EU-medlemsstaters adgang til elektronisk søgning i dna-registeret også finder anvendelse i forholdet mellem Danmark og vedkommende stat.

En søgning i medfør af den foreslåede bestemmelse må alene foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag.

Der vil alene blive etableret terminaladgang til søgning i registeret på såkaldt "hit/no hit"-basis, jf. herom pkt. 2.3 ovenfor. Hvis den søgende stat vil have yderligere oplysninger på grundlag af et "hit", vil der således skulle fremsættes anmodning efter reglerne om retshjælp mv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til dna-lovens § 5 a), og bemærkningerne hertil.

5.2.2. Det foreslås endvidere, at der i retsplejeloven tilsvarende indsættes en bestemmelse om anvendelse af lovens § 116 a om "hit/no hit"-søgning i finger- og håndaftryksregisteret i forhold til stater uden for Den Europæiske Union. En søgning i medfør af den foreslåede bestemmelse må alene foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 (forslag til retsplejelovens § 116 b), og bemærkningerne hertil.

5.2.3. Det foreslås herudover tilsvarende, at der i lov om registrering af køretøjer indsættes en bestemmelse om anvendelse af lovens § 17 a (fremover § 18) om søgning i de oplysninger fra Køretøjsregisteret, der er overført til politiet, i forhold til stater uden for Den Europæiske Union.

En søgning i medfør af den foreslåede bestemmelse må alene foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag eller en konkret sag om opretholdelse af den offentlige sikkerhed.

De oplysninger, der vil blive givet udenlandske myndigheder terminaladgang til, vil være oplysninger om ejeren og/eller brugeren af motorkøretøjet og oplysninger om selve motorkøretøjet.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1 (forslag til § 18 a i lov om registrering af køretøjer), og bemærkningerne hertil.

5.3. Erstatning

Som anført ovenfor under pkt. 2.7 følger det af § 5, stk. 4, i lov nr. 479 af 17. juni 2008, der gennemfører Prümavgørelsen i dansk ret, at justitsministeren udbetaler erstatning for skade, der forvoldes af den danske stat, og som skyldes brug af urigtige oplysninger modtaget fra et andet land i medfør af Prümavgørelsen. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, hvis den erstatningssøgende selv har givet anledning til skaden.

Justitsministeriet finder, at der bør være en tilsvarende udtrykkelig hjemmel til, at justitsministeren kan udbetale erstatning for skade, der forvoldes af den danske stat, og som skyldes brug af urigtige oplysninger modtaget fra et andet land i medfør af en gensidig aftale, der giver mulighed for at udveksle oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer. Erstatningen bør kunne nedsættes eller nægtes, hvis den erstatningssøgende selv har givet anledning til skaden.

Der henvises til lovforslagets § 4 og bemærkningerne hertil.

5.4. Databeskyttelse

Som nærmere anført ovenfor under pkt. 2.2 indeholder persondataloven bl.a. regler om behandling og videregivelse af oplysninger, berigtigelse og sletning af oplysninger, god databehandlingsskik, behandlingssikkerhed, den registreredes rettigheder og den dataansvarliges erstatningsansvar.

Derudover kan der i medfør af persondatalovens § 72 fastsættes regler, som supplerer eller præciserer de regler, der følger direkte af persondataloven.

Justitsministeriet fandt i forbindelse med gennemførelsen af Prümavgørelsen i dansk ret, at afgørelsen på en række punkter opstiller skærpede krav til databeskyttelsen i forhold til de krav, der ifølge persondataloven gælder for behandlinger, der foretages for politi og anklagemyndighed

inden for det strafferetlige område. På den baggrund har Justitsministeriet tilkendegivet, at ministeriet med henblik på at gennemføre de skærpede krav til databeskyttelsen vil udstede en bekendtgørelse, jf. persondatalovens § 72, om behandling af personoplysninger i forbindelse med Prümsamarbejdet. Der henvises til Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 2851 (lovforslag nr. L 77).

Fremtidige aftaler med stater uden for Den Europæiske Union om adgang til at foretage søgning i dna-registeret mv. vil på samme måde kunne indeholde skærpede krav til databeskyttelsen i forhold til de krav, der gælder ifølge persondataloven. Det kan bl.a. dreje sig om regler, der begrænser adgangen til at videregive oplysninger modtaget i medfør af den pågældende aftale, og regler, der udvider den registreredes adgang til at anfægte oplysninger eller til at kræve oplysninger slettet eller berigtiget.

Den ordning, der foreslås med lovforslaget, forudsættes administreret på en sådan måde, at (eventuelle) skærpede krav til databeskyttelse i givet fald vil kunne gennemføres med hjemmel i persondatalovens § 72.

5.5. Aftalen mellem Danmark og USA

Som anført ovenfor under pkt. 3 indebærer aftalen mellem Danmark og USA om styrket samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet bl.a., at de to stater giver hinanden adgang til elektronisk søgning i deres respektive dna- og fingeraftryksregistre i form af online "hit/no hit"-søgning.

De gældende regler om udenlandske myndigheders adgang til at søge i de danske registre over dna-profiler og fingeraftryk giver imidlertid ikke mulighed for fra dansk side at give amerikanske myndigheder adgang til en sådan elektronisk søgning.

Med den ordning, der foreslås med lovforslaget, vil justitsministeren bl.a. blive bemyndiget til at give de retshåndhævende myndigheder i USA adgang til at foretage sådanne søgninger, som er omfattet af den nævnte aftale.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at aftalen mellem Danmark og USA i øvrigt vil kunne gennemføres uden yderligere lovændringer.

I overensstemmelse med den foreslåede ordning vil Justitsministeriet orientere Folketingets Retsudvalg, inden Danmark indgår aftalen med USA.

5.6. Aftalen mellem EU og Island og Norge

Som anført ovenfor under pkt. 5.1 vil den foreslåede ordning i givet fald bl.a. kunne anvendes i forhold til Island og Norge i forbindelse med en aftale mellem EU og de to lande om anvendelse af visse bestemmelser

i Prømafgørelsen, herunder bestemmelserne om til søgning i registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer. Som anført ovenfor under pkt. 4 vil Danmark på grund af det retlige forbehold imidlertid ikke kunne deltage i den endelige indgåelse af EU-aftalen med Island og Norge.

Justitsministeriet vil nærmere overveje mulighederne for at indgå bilaterale aftaler med Island og Norge, der muliggør søgeadgang som led i et styrket samarbejde med de to lande om bekæmpelse af kriminalitet. I overensstemmelse med den ordning, der foreslås med lovforslaget, vil Justitsministeriet i givet fald orientere Folketingets Retsudvalg, inden Danmark eventuelt indgår sådanne aftaler med Island og Norge.

Der henvises i øvrigt til pkt. 11 nedenfor om forholdet til EU-retten.

6. Forholdet til grundloven

Den foreslåede ordning vil have karakter af et almindeligt mellemstatsligt samarbejde, og ordningen indebærer ikke, at andre stater får adgang til på egen hånd at udøve beføjelser på dansk territorium.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning ikke rejser spørgsmål i forhold til grundloven.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

...

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

9. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

10. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Den foreslåede ordning rejser ikke i sig selv spørgsmål om forholdet til EU-retten.

Som anført ovenfor under pkt. 5.1 vil ordningen imidlertid i givet fald bl.a. kunne anvendes i forhold til Island og Norge i forbindelse med en aftale mellem EU og de to lande om anvendelse af visse bestemmelser i

Prümafgørelsen, herunder bestemmelserne om til søgning i registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer.

Som anført ovenfor under pkt. 4 blev aftalen undertegnet den 30. november 2009. Rådets beslutning om endelig indgåelse af aftalen vil skulle træffes på grundlag af reglerne om det overstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) 3. del, afsnit V, sammenholdt med 5. del.

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, vil dermed finde anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V. Det følger i overensstemmelse hermed af protokollens artikel 2, at ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, er bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Danmark vil derfor ikke kunne deltage i indgåelsen af aftalen mellem EU og Island og Norge. Danmark vil således ikke umiddelbart blive forpligtet af eller kunne støtte ret på aftalens bestemmelser.

12. Hørte myndigheder mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Datatilsynet, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Amnesty International, Retspolitisk Forening, Kriminalpolitisk forening (KRIM), Retsmedicinsk Institut ved Københavns Universitet, Retslægerådet og Retssikkerhedsfonden.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/Mindreudgifter	Negative konsekvenser/Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	...
Administrative konsekvenser for stat, kom-	Ingen	...

muner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget rejser ikke spørgsmål om forholdet til EU-retten.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilag 1 til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de nugældende regler.

*Til § 1
(Dna-loven)*

Til nr. 1 (§ 5 a)

Med forslaget indsættes der i dna-loven en ny bestemmelse (som § 5 a), hvorefter justitsministeren på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at bestemmelsen i dna-lovens § 5, stk. 2, om EU-medlemsstaters adgang til elektronisk søgning i dna-registeret skal anvendes i forholdet mellem Danmark og vedkommende stat. Det bemærkes, at § 5, stk. 2, er indsat i dna-loven ved § 1 i lov nr. 479 af 17. juni 2008, der træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Formålet med den foreslåede § 5 a er at skabe grundlag for, at de retshåndhævende myndigheder i stater uden for Den Europæiske Union på baggrund af en gensidig overenskomst selv skal kunne foretage en elektronisk sammenligning af en dna-profil, der indgår i en efterforskning, med dna-profilerne i dna-registeret.

Adgangen til dna-registeret vil være baseret på et såkaldt "hit/no hit"-system, idet en søgende stats nationale kontaktpunkt umiddelbart kun vil modtage oplysninger om, hvorvidt der foreligger et "hit" (overensstem-

mende dna-profil). Med den foreslåede § 5 a vil der således alene kunne gives en anden stat en begrænset terminaladgang til registeret.

Hvis den søgende stat herefter ønsker yderligere oplysninger om eventuelle overensstemmende dna-profiler, må vedkommende stat fremsætte anmodning herom efter reglerne om retshjælp mv.

En søgning i medfør af den foreslåede bestemmelse må alene foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2 *(Retsplejeloven)*

Til nr. 1 (§ 116 b)

Med forslaget indsættes der i retsplejeloven en ny bestemmelse (som § 116 b), hvorefter justitsministeren på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at bestemmelsen i retsplejelovens § 116 a om EU-medlemsstaters adgang til elektronisk søgning i fingeraftryksregisteret skal anvendes i forholdet mellem Danmark og vedkommende stat. Det bemærkes, at § 116 a er indsat i retsplejeloven ved § 2 i lov nr. 479 af 17. juni 2008, der træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Formålet med den foreslåede § 116 b er at skabe grundlag for, at de retshåndhævende myndigheder i stater uden for Den Europæiske Union på baggrund af en gensidig overenskomst selv skal kunne foretage en elektronisk sammenligning af et fingeraftryk, der indgår i en efterforskning, med fingeraftryk i politiets centrale finger- og håndaftryksregister. Fingeraftryk omfatter både aftryk af enkelte fingre og aftryk af hele hænder.

Adgangen til finger- og håndaftryksregisteret vil være baseret på et såkaldt "hit/no hit"-system, idet en søgende stats nationale kontaktpunkt umiddelbart kun vil modtage oplysninger om, hvorvidt der foreligger et "hit" (overensstemmende fingeraftryk). Det er den søgende stats nationale kontaktpunkt, der foretager bekræftelsen af, hvorvidt der er en entydig overensstemmelse mellem fingeraftryk.

Den foreslåede adgang omfatter (ligesom EU-medlemsstaternes adgang) hele politiets finger- og håndaftryksregister, dvs. fingeraftryk optaget efter retsplejeloven (A-filen), gerningsstedsaftryk (G-filen) samt fingeraftryk optaget i forbindelse med udlændingesager (B-filen).

Hvis den søgende stat herefter ønsker yderligere oplysninger om eventuelle overensstemmende fingeraftryksoplysninger, må vedkommende stat fremsætte anmodning herom efter reglerne om retshjælp mv.

En søgning i medfør af den foreslåede bestemmelse må alene foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

(Lov om registrering af køretøjer)

Til nr. 1 (§ 18 a)

Med forslaget indsættes der i lov om registrering af køretøjer en ny bestemmelse (som § 18 a), hvorefter justitsministeren på grundlag af en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at bestemmelsen i § 18, stk. 3, om søgning i de oplysninger fra Køretøjsregisteret, der er overført til politiet, skal anvendes i forholdet mellem Danmark og vedkommende stat. Det bemærkes, at § 18 er indsat i lov om registrering af køretøjer (som § 17 a) ved § 3 i lov nr. 479 af 17. juni 2008 og videreføres uændret (som § 18) ved § 1, nr. 22, i lov nr. 1338 af 19. december 2008 om ændring af lov om registrering af køretøjer, færdselsloven, registreringsafgiftsloven og andre love. Bestemmelsen træder i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Formålet med den foreslåede § 18 a er at skabe grundlag for, at de retshåndhavende myndigheder i stater uden for Den Europæiske Union på baggrund af en gensidig overenskomst selv skal kunne foretage en elektronisk søgning i politiets register. Bestemmelsen skaber grundlag for, at disse myndigheder kan få online-adgang til dette register.

En søgning i medfør af den foreslåede § 18 a må alene foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag eller en konkret sag om opretholdelse af den offentlige sikkerhed.

De oplysninger, der vil blive givet udenlandske myndigheder terminaladgang til, vil være oplysninger vedrørende ejeren og/eller brugeren af motorkøretøjet samt oplysninger vedrørende selve motorkøretøjet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det følger af det foreslåede *1. pkt.*, at hvis den danske stat forvolder skade, som skyldes brug af urigtige oplysninger modtaget fra et andet land, om som efter dansk ret medfører erstatningspligt, udbetales erstatning af justitsministeren, selv om oplysningerne er leveret fra et andet land.

Efter det foreslåede *2. pkt.* kan erstatningen nedsættes eller nægtes, hvis den erstatningssøgende selv har givet anledning til skaden. Bestemmelsen svarer til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Forudsætningen for, at

en eventuel erstatning kan nedsættes eller nægtes, er, at der fra erstatningssøgendes side foreligger et forsætligt eller uagtsomt (culpøst) forhold, som har medført den pågældende skade. Erstatningssøgendes forhold både før og under sagen kan komme i betragtning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte lovens ikrafttrædelsestidspunkt, herunder at der kan fastsættes forskellige ikrafttrædelsestidspunkter.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at terminaladgang til de respektive registre i henhold til de foreslåede bestemmelser i lovforslaget, først vil kunne ske, når det tekniske grundlag herfor er etableret. Bestemmelserne vil således ikke blive sat i kraft, inden det teknisk er muligt at give andre lande terminaladgang til registrene.

Lovforslagets § 3 om indsættelse af en ny § 18 a i lov om registrering af køretøjer forventes sat i kraft samtidig med ikrafttrædelsen af lov om registrering af køretøjer.

Til § 6

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer efter *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Efter *stk. 2* kan lovens § 1 (dna-loven) og § 4 (om erstatningsansvar) ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Da retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer ikke gælder for Færøerne og Grønland, skal de foreslåede ændringer af disse love ikke kunne sættes i kraft for denne del af riget.